

A.B.

Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, ROTTACHSTR. 15 / II BL. 41 R./ TELEF. NR. 3211/15

Nr. 68/255/

Šeštadienis, 1946.III.23

IŠ VISO PASAULIO

- Stalinas, kaip vakar iš Maskvos pranešta, suteikęs amerikiečių "Associated Press" korespondentui interview, atsakydamas raštu į kelėtą klausimų dėl tarptautinės padėties. Generalissimus pareiškęs: 1/Dėl JTO reikšmės: Jungtinės Tautos turi didelę reikšmę kaip instrumentas pasaulio taikai ir tarptautiniam saugumui išlaikyti. Jų stiprybė remiasi tautų lygiateisiškumu, o ne principu, kad viena tauta viešpatautų ant kitos. Jei lygiateisiškumo principas bus išlaikytas, tai tat turės pozityvią rolę taikai ir tarptautiniam saugumui. 2/Dėl karo pavojaus: Stalinas įsitikinęs, kad nei tautos, nei armijos nesiekia karo. Visi nori taikos ir jos garantijos. Dabartinė karo psichozė eina ne iš tos pusės, o ji keliama tam tikrų politinių grupių, kurios varo karo propagandą ir ardo vienybę tarp tautų. 3/Dėl taikos išlaikymo: Tautos ir vadovaujantieji asmenys plačiausiu mastu turi paskelbti priešpropagandą karo propagandai. Jokia propagandistų kalba neturi praeiti neatremiama viešumoje ir spaudoje. Karo kurstytojams nereikia duoti progos, kad žodžio laisvė būtų panaudojama piktam prieš taikos interesus.

- Byrnes, kaip vakar iš Londono pranešta, dalyvausiąs ateinančią pirmadienį PST posėdžių stidaryme New Yorke ir pateiksias tai progai pritaikintą prez.Trumano pareiškimą. Gen.sekr.T.Lie pareiškęs, jog praėjusi Londone JTO pilnetis Persijos klausimo išsprendimą atidėjusi, duodama progos tiesioginėms deryboms tarp Tar.Rusijos ir Persijos. Bet tos derybos esančios be pasekmių, be to, Raud.Armijos daliniai neatitraukti iš Persijos, nors pagal susitarimą tai turėjo būti padaryta ligi kovo 2 d. Padėtis rimta ir klausimo atidėjimas pakenktų Persijos interesams. Londono žiniomis, Britų delegatas Sir Alex.Cadhogan gavęs iš savo vyriausybės nurodymų palaikyti Persijos požiūrį dėl jos klausimo iškėlimo P.S.Taryboje. Persijos pasiuntinys Vašingtone, įteikdamas JTO sekretariatui antrąją notą, žodžiu pareiškęs, jog persų tauta esanti draugiškai nusistačiusi Rusijos atžvilgiu ir kad jos pareiškimas nereiškia priešingumo. Šio ryto žiniomis, Persijos pasiuntinys su pasitenkinimu sutikęs vakarykštį Stalino interview ir iš Vašingtono išvykęs į New Yorką, kur dalyvaus PST posėdžiuose. Vakarykštėmis Šveicarijos žiniomis, min.pirm. Sultanah savo pasakytoj per radiją kalboj pabrėžęs, jog jam nepavykę išsklaidyti nuomonių skirtumo tarp Rusijos ir Persijos ginčijamais klausimais, nors persai draugiškai nusiteikę Rusijos atžvilgiu. Jis pasitikis Stalino gera valia. Ministeris taip pat pabrėžęs reikala įvykdyti greit rinkimams krešte. Kaip vakar iš New Yorko pranešta, Persijoje esančios duotos įsakymas suimti kelėtą tūkstančių reakcionierių. Vakarykštei Londono spaudai neaišku, kokiais pagrindais Rusija reikalauja atidėti PST posėdžius. Kaip "New York Times" rašas, PST nariai esą nuomonės, kad tos tarybos posėdžiai pradėtini pirmadienį ir per diskusijas turėtų būti pasiekta bent to, kad būtų garantuotas status quo tiesioginėms deryboms tarp Persijos ir Rusijos. Čia esanti kalba apie disputą, todėl veto teisė netaikoma, nors

rusai esą nuomonės, kad čia būsianti tik situacija, kuriai galima bus panaudoti veto teisę.

- Transjordanija su D. Britanija pasirašė sutartį, pagal kurią britai atsisako nuo Transjordanijos mandato ir tas kraštas tampa nepriklausoma suverenine valstybe, palaikanti glaudžią sąjungą su D. Britanija.

- Georgieff "Tėvynės fronto" vyriausybei atsistatydinus, Bulgarijos parlamentas balsų dauguma platesniais pagrindais sudaryti naują vyriausybę vėl pavedęs Georgieff, kuris jau pradėjęs pasitarimus su opozicinėmis grupėmis.

- Graikijos dešinieji, kaip iš Londono pranešta, ketina prašyti krašte esančias britų įgulas pasilikti ir po rinkimų, kol Balkanuose nusistos taikos reikalai.

- Belgijoje krikščionių socialų partijos vadas Schrijver, princo regento pavestas, jau pradėjęs bandymą naujai vyriausybei sudaryti.

- Vengrijoje, Šveicarijos žiniomis, susidariusi nauja komunistų partijos atskala - "naujieji savininkai", kurie skelbia griežtą kovą smulk. ūkininkų partijai už tai, kad šioje esą reakcionierių.

- Iš Libano Prancūzija savo įgulas esanti nutarusi atitraukti iki š.m. rugpiūčio pabaigos, vadinasi, greičiau, negu anksčiau buvo nutarusi; kada tos įgulos buvo numatytos atitraukti iš tenai iki 1947 m. balandžio mėn. Britai savo įgulas iš Libano atitrauksią birželio 30 d.

- Gen. Sir Richard McCreery paskirtas vietoj gen. feldmarš. Montgomery vyriausiuoju britų Rheino armijos vadu.

- Maskvos žiniomis, užs. reik. min. Molotovo pavaduotojais paskirti: Litvinovas, Dekanozovas ir Lazovskis, o bendriesiems užs. reikalams

- Višinskis. Maiskio pavarde nebeminima. Ministerių tarybos pirminko Stalino pavaduotojais paskirti: Molotovas, Berija, Andrejevas, Mikojanas, Kossjeinas, Voznesianskis ir Kaganovičius.

- Kanadoje prasidėjusiam procese prieš vieną Kanados pažangiųjų darbininkų /buvusių komunistų/ partijos narį dėl atominės bombos ir kitų paslapčių išdavimo liudininkas rusas Guzenko pareiškęs, jog Ottawoje veikusi rusų šnipų organizacija.

- Messinoje, kaip širyti Šveicarija pranešė, prasidėję neramumai. Bėdarbiai užpuolę maisto sandėlius. Turėjusi išikišti policija. 2 žmonės užmušti ir daug sužeistų.

- Graf von Callen, neseniai paskirtasis Vokietijai kardinolas, vakar mirė Mūnsteryje. Jis buvo vienas žymiausių vadų kovoje su nacionalsocializmu.

- Amerikiečių karinė valdžia, kaip vakar iš Londono /20 val./ pranešta, prievarta darbams atvežtuosius Vokietijon savo zonoje nuo birželio 1 d. žadanti pavesti aprūpinti vokiečiams.

- Unrros konferencijoje Atlantic City Turkiją nutarta priimti tos organizacijos dalininkę. Albanijos priėmimas, kurį pasiūlė Rusija ir Jugoslavija, ir Lenkijos išsileidimą į centr. tos organizacijos komitetą - atmetas.

- McNarney pareiškęs, kad nuo balandžio 1 d. amerikiečių valdomoj Vokietijos zonoj maisto normos numatomos sumažinti iš 1550 kal. į 1300-kal. Galutinio betgi sprendimo tuo reikalu laukiama iš Vašingtono.

- "Times" korespondento pranešimu, Berlyne socialdemokratų partijos

centro komitetas esąs pastiprinęs savo veiklą prieš tuos socialdemokratus, kurie priešingi socialdemokratų susijungimui su komunistais. Iš socialdemokratų tarpo esą išmesti trys žymūs veikėjai už reakciją. Partijų susijungimo klausimas socialdemokratų balsavimu būsiąs sprendžiamas kovo 31 d.

- Goringo apklausinėjimas, užtrukęs 7 dienas Nurnbergo teisme, jau baigtas. Jį apklausinėjo amerikiečių, anglų ir rusų prokurorai, o iš prancūzų pusės atsisakyta apklausinėti; pareiškiant, kad Goringo parodymai neatpalaiduoja jo nuo kaltės. Dėl 4.800.000 prievartotos darbams atvežtųjų Vokietijon užsieniečių Goringas pareiškęs, kad tų žmonių tarpe buvę daugiau negu 200.000 savanorių, kaip tai teisme buvę konstatuota. Dėl padėties koncentracijos lageriuose ir dėl žvūdų ir kt. išžudymo Goringas pareiškęs, kad tatau jam nebuvę žinoma, nes tuos valykus Himmleris laikęs paslaptį. Kaltinamasis apklausinėjimo pabaigoj norėjęs pasakyti ilgą kalbą, bet teismo pirmininkas sulaikęs. Goringas tarp kitko pareiškęs, kad jis norėjęs Vokietijai didybės ir išvengti karo, bet, kai karas prasidėjęs, tai daręs savo tėvynei visa kas gera. Toliau Nurnberge pradėdamas apklausinėti Hessas.

- Iš Berlyno ir amerikiečių zonos karinių sluoksnių pranešama, kad žinios apie sovietų kariuomenės atitraukimą nuo Europos vakarinių sienų /nuo amerikiečių zonos/ nesutinka su tiesa, nes sovietai, iš kalbamųjų sričių atitraukę vienus dalinius, tuoj pat juos pakeičia naujais. /SaS Nr.80, III.22/.

- Dr.Salis, vakar iš Šveicarijos komentuodamas padėtį, pabrėžė, jog turbūt pirmiausia PST posėdžiuose teksią iškelti jų atidėjimo klausimą. Balsuojant 11 narių, reikalinga 7 narių daugumos, kad Persijos skundas būtų pradėtas numatomu laiku svarstyti. Kalbėtojas pabrėžė, jog JAV dabartinė vyriausybė skirianti didelę reikšmę J.T. organizacijai, o Persijos klausimo neišsprendimas susilpnintų tos organizacijos pozicijas. Amerikai taip pat svetima esanti slijansų politika: ji nenorinti nei dvišališkai jungtis su D.Britanija, nei su Rusija, kaip tatau Byrnes neseniai pareiškęs. Amerikiečiai nepageidauja, kad Turkija ar Persija varytų bet kokias provokacijas, jei tos valstybės nori tikėtis, reikalui esant, iš Amerikos pagalbos. Dėl Montreaux sutarties, liečiančios Dardanelus, pakeitimo anglosaksai esą vienos, o rusai kitokios nuomonės; tuo reikalu net su pačiu Stalinu dar Potsdame nepavykę susitarti. Čia paliečiamos Kerso ar Ardahano sritys. Persijoje ypač opus žibalo koncesijų reikalas. Rusai nesutinka, kad žibalo sritys, nuo kurių jie savo laikui atsisakę Persijos naudai, būtų perleidžiamos kuriai nors trečiajai valstybei, ypač gi dėl to, kad čia pat yra Baku, kurio saugumui rusai ypač suinteresuoti. Taigi rusai reikalauja, kad persai niekam neišnuomotų šieš.Persijos žibalo šaltinių ir kad nebūtų sudaroma pavojaus Baku žibalo versmei. Dr.Salio nuomone, tarptautinėj padėtyje esą ženklų jau ir gerojon pusėn. Iš Bornholmo pasitraukia Reud.Armiija. Skandinavijos valstybės: Danija, Norvegija, Švedija vėl grįžtančios į taikos metą, ir jos nežadančios šlietis nei į Vakarų, nei į Rytų bloką. Suomijoje Paasikivi sugebėjęs sureguliuoti savo valstybės santykius su Rusija. Iš kitos pusės, Britai demobilizuoja gen.Anderso lenkų armiją, o Bevinas pasiūlė D.Britanijos sąjungą su Rusija prailginti iš 20 į 50 metų.

- "Polska" Nr.9, III.12 idėjo St.Twardzio straipsnį "Atviras laiškas piliečiui Paserbinskiui", kur autorius pasisako skaitęs to piliečio straipsnį "Repatrijante" ir, dėl jo apsigalvojęs, noris viešai šio to paklausti. "Rašote, kad pervažiavote Lenkiją skersai ir išilgai ir grįžote sveikas: neapiplėštas ir neužmuštas.Privalote dėkoti

Dievui, nes iš tikrųjų turėjote didelę laimę... Net min.Radkiewicz tvirtina, kad Lenkijoje vyksta slaptos žudynės ne dešimtimis, bet tūkstančiais. Neseniai, ta tema kalbėdamas, min.Bevinas pareiškė, kad laukia policinių valstybių galo... Kodėl neparašėt nė žodžio apie perpildytus Lenkijoje kalėjimus, apie naujai atidarytas koncentracijos stovyklas?... Kodėl Lenkijoje vis dar pasilieka sovietų kariuomenė ir tokia padėtis turinti tęstis ilgai?... Mus stengiatės sujaudinti Varšuvos griuvėsiais, verkiančiomis motinomis, pasiilgusiomis žmonomis ir besimeldžiančiais vaikais. Tai ne mums. Nepažįstote mūsų. Pilieti Delegata, - nesistebimo, nes 6 metus praleidote svetur, o mes tuo tarpu kasdien matėme mirtį ir kovojoame savo krašte. Pažįstam visus griuvėjus, verkiančias motinas ir pasiilgusias žmonas ir ašaras išspausti ne mums, kurie dalyvavome Varšuvos sukilime, stebėjome griuvėjus ir dešimčių tūkstančių mirtį, o taip pat matėme ramiai stovinčią ir laukiančią antroje Vislos pusėje sovietų armiją. Dėl to mes šiandien reikalaujame aiškaus atsakymo: Lenkija turi nepriklausomybę, ar ne?... Kodėl Lenkijos vyriausybėn įeina ne lenkų tautybės žmonės, kurio visuomet tarnavo svetimosioms jėgoms? Kodėl lenkų armijai vadovauja svetimi karininkai? Kodėl lenkų policijoje dirba svetimos valstybės agentai? Kodėl Lenkijoje dar lig šiam laikui nebuvo rinkimų? Kodėl Lenkiją tvarko komunistiška PPR, kuri krašte neturi jokio pasitikėjimo? Kodėl spauda nelaisva?... Kodėl, pilieti Poserbinski, Lvovas nepriklauso Lenkijai? Kodėl Vilnius nuo jos atplėštas? Kodėl Lenkijoje baigiasi Buga?... "

VIKTOS ŽINIOS

- Mūsų choras, muziko Armono naujai suorganizuotas ir vadovaujamas, rytoj 11,30 val. šv.Antano bažnyčioje pasirodys pirmą kartą, sugiedodamas lietuviškų ir svetimų giesmių. Dėl to laukiama, kad rytoj į šv.Antano bažnyčią susirinks daugiau žmonių, nes iš tikrųjų idomų pirmasis mūsų kolonijos choro pasirodymas.
- Rytoj aktualijų paskaitą skaitys Dr.Meškauskas c.bondr, salėj 19v.
- Praeitą šeštadienį Komiteto mirė Dr.Ludwig Ott, matematinių ir hidrometrinių instrumentų fabriko "A.Ott" direktorius, žymus mokslininkas, 63 metų amžiaus. Su velioniu nuo 1921 m. yra bendradarbiavęs mūsų prof.S.Kolupaila.
- Vakar, iškilus abojojimams dėl ankstesnių rinkimų teisėtumo, I-asis Vytauto bondr.blokas vėl rinko savo seniūną. Pasiūlytieji kandidatai balsų gavo tiek: Jonas Papečkys - 61, Sventicas - 24, Krivickas - 17, Kaulius - 2 ir kt. Tuo būdu bloko seniūnu paliko ligšiol buvęs - J.Papečkys, ir seniūno pareigoms jis patvirtintas.
- Gimnazijos mokytojams ir mokiniams pietūs Vytauto bondr.valgykloje bus išduodami nuo 12 iki 14,30 val., vadinas, pusę valandos ilgiau, negu kitiems valgytojams, nes gimnazijoje pamokos dažnai užtrunka ilgiau.
- Mūsų Komiteto pirmininkas ėmėsi pas p.Washington pasitarti dėl c.bondrabučio iškėlimo į gimnazijos bendrabutį. Unros direktoriui išteiktas pareiškimas, kad naujojo bendrabučio patalpos, prieš atsi-keičiant, būtų aptvarkytos, bei atremontuotos.
- Gimnazija dėkoja J.Čomaišiui už 50 RM auką jos reikalam.
- Šiandien 16 val. c.bondr.30 kamb. šaukiamas meškeriojų susirinkimas. Tikimasi, meškeriojimo sporto mėgėjai ir spinningistai susimos į draugiją.